

SPROGMUSEET

Redaktør: Ole Stig Andersen

Birobidjan – Биробиджан – בִּירָבִידְזְשָׁן

Af Morten Thing 29. april 2011 • I kategorien [Deportationer](#), [Jøder](#) •

Det autonome jødiske område, Birobidjan, i russisk Fjernøsten

Birobidjan, det jødiske autonome område i Rusland, ligger på grænsen mellem Rusland og Kina. Det har sit navn efter de to bifloder til [Amur](#), Biro og Bidjan, som løber gennem området. Det er 36.000 km² stort. Hovedstaden hedder Birobidjan og ligger ved Biro.

Historien om det jødiske autonome område starter, da det jødiske socialdemokrati, [Bund](#), blev opløst i Rusland med dannelsen af selvstændige stater i Polen og Litauen.

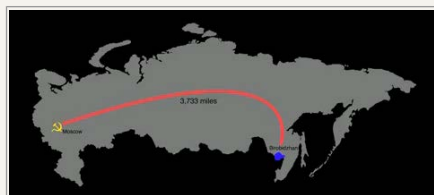
De resterende *bundister* i det russiske, senere sovjetiske, område blev optaget i særlige afdelinger af bolsjevikpartiet, kaldet [jevseksija](#), jødesektioner.

En udbredt tanke i jødisk politisk tankegang var, at jøder måtte blive bønder og lære at dyrke jorden. Det gjaldt både bundister og zionister. Jødiske aktivister i jevseksija ønskede et jødisk selvstændigt område, helst på Krim, hvor man kunne bosætte måske 400.000 jøder.

I 1928 besluttede Stalin og ledelsen af bolsjevikpartiet, at jøderne skulle have deres eget område ikke på Krim, men tusindvis af kilometer fra de jødiske centre i Hviderusland og Ukraine.

Den 28. marts 1928 blev området åbnet for jødisk kolonisation. I Vesteuropa og USA dannedes kommunistiske, jødiske organisationer ([ICOR](#)) som samlede ind til landbosætning af jøder i Birobidjan. Jiddish blev erklæret for officielt sprog i området. Det havde man tidligere kun set i Ukraine inden kommunisterne erobrede landet.

Den 7. maj 1934 blev området erklæret for autonom jødisk region. Men det gik langsomt med at få jøderne til at slutte frivilligt op bag det sovjetiske Israel. Det var et næsten ubeboet område i tyverne, uden veje og infrastruktur.

Meningen var at alle Sovjetunionens jøder skulle til Birobidjan

I 1928 boede der kun 400 jøder i området, et tal som i 1932 var nået op på 7.000. Stalin indførte nu regulære deportationer til området, som bragte det samlede antal af jøder op på 19.000 i 1938 og 30.000 i 1948. I dag bor der måske 4.000 jøder, hvilket er ca. 5 % af befolkningen.

Efter en lang nedtur ser den jødiske kultur ud til langsomt at begynde en ny fase. Et jiddish teater åbnede i 1970'erne, en ny synagoge åbnede i 2004, og der skulle være flere skoler, som underviser i jiddish, ligesom det (og hebraisk) kan studeres ved universitetet. Jiddish er stadig det andet officielle sprog ved siden af russisk.

Det jødiske autonome områdes regering på russisk og jiddish

Seneste sprognyheder

30/10	Hvem taler: Kan du høre forskel på menneske og maskine? www.dr.dk
6/3	Dansklærer: Tosprogede børn bliver sprogligt forsoemt www.bt.dk
28/2	Flere og flere ordblinde fårter på universitetet - Magisterbladet magisterbladet.dk
22/2	Keeper eller målmand — hvilket ord er bedst? Dansk Sprognævn dsn.dk
17/12	Snebajer og nytårsskrald: Juleord kan slås op i netordbog - Jubii www.jubii.dk

1/11	Linguists digitise 1970s children's storybooks to help preserve Indigenous languages - ABC News (Australian Broadcasting Corporation) www.abc.net.au
31/10	Evolutionary biology can help us understand how language works theconversation.com
30/10	You're Right, Drinking DOES Improve Your French - VICE www.vice.com
27/10	Saving Salish: Regional tribes aim to increase fluency for future generations www.spokesman.com
26/10	Award-winning app boosts language skills to improve Indigenous health - Life Matters - ABC Radio National (Australian Broadcasting Corporation) www.abc.net.au

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sprog museet.dk [på et større kort](#)

Mere i kategorien 'Deportationer'

Tjerkesserne 21. maj 1864-2014
Krimsk
Balkarerne – Deportationsdag 8. marts

Nye kommentarer

Ruben Schachtenhaufen til Er det forkert at splitte sammensatte ord?
Niels Larsen-Ledet til Er det forkert at splitte sammensatte ord?
william fich til Jødiske efternavne
Jens Michael Kofod-Hansen til Nytårsfortsæt
Jens Michael Kofod-Hansen til Nytårsfortsæt
Herluf Hansen til Ded borrijnholska måled
Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?
Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish
Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet

Se en video om Birobidjan i dag på youtube:

Morten Thing, dr. phil.
Forskningsbibliotekar, Roskilde Universitetsbibliotek

Læs også:

1. **Jødiske sprog** Ifølge databasen Ethnologue, eksisterer der følgende jødiske sprog: Jjudeoirakisk (jahudisk), judeomarokkansk, judeotripolitansk (tripolita'it), judeotunesisk og judeojemenitisk, som alle er judeoarabiske sprog; bibelhebraisk og ivrit (moderne hebraisk)...
2. **Israels sprog** Israel har tre officielle sprog ifølge engelsk lovgivning i Palæstina fra 1922: Engelsk, arabisk og hebraisk. Da de jødiske indvandrere til Palæstina og Israel alle talte et andet sprog ved...
3. **Er jiddish et døende sprog?** Den dansk-jiddishe avis Yidishe folkshtime 30.5.1916 med portræt af den kendte jiddishe digter Sholem Aleykhem Jiddish er et germansk sprog, som formentlig er opstået for ca. 1000 år siden. Det...
4. **Jødiske sprogpolitik** Marmorplakette i Vilnius (Vilne på jiddish, Wilna på polsk) på litauisk og jiddish. I oversættelse lyder den: "Ved den barrikade, som var opbygget på dette sted, åbnede en deling kæmpere..."

Tagget med: Alfabetet, deportationer, jiddish, jøder, Rusland, russisk, Sibirien, Sovjetunionen

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Mads Haupt til Er det forkert at splitte sammensatte ord?

Artikler om

aktuelle sprog Alfabetet Anmeldelser arabisk
Biblen bogstaver børn Danmark Dansk Dialekter
engelsk esperanto Formidling fransk identitet
konsonanter Medier modersmål Musik Navne norsk Ord
ordbøger ordforråd oversættelse Plansprog religion
romanske sprog russisk Sjøv skriftsprog sprogdød Sproggeografi
sprogkort Sprogpolitik sprogteknologi
svensk truede sprog tv tyrkisk tysk Udtale
Underholdning video vokaler

Arkiv	Resources
februar 2018	Ethnologue: Languages of the World
januar 2015	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
december 2014	LL-Map: Language and Location
november 2014	Minority Rights Group
maj 2014	Omniglot. Writing Systems and Languages of the World
marts 2014	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
februar 2014	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
oktober 2013	
august 2013	
marts 2013	
januar 2013	
december 2012	
november 2012	
oktober 2012	
september 2012	
juli 2012	
juni 2012	
maj 2012	
april 2012	
marts 2012	
februar 2012	
januar 2012	
december 2011	
november 2011	
oktober 2011	
september 2011	
august 2011	
juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	
april 2011	
marts 2011	

Resurser
Bogstavlyd
Dansk sprognævn
Den danske ordbog
Dialekt.dk
dk.kultur.sprog
Korpus.dk
Nye ord i dansk på nettet (NOID)
Ordbog over det danske sprog
Ordnet. Dansk sprog i ordbøger og korpus
Sproget.dk
Svenska Akademien
Ø (Schwa.dk)

Hjemmeside

- februar 2011
- januar 2011
- december 2010
- november 2010
- oktober 2010
- september 2010
- juni 2010
- maj 2010
- april 2010
- marts 2010
- februar 2010
- januar 2010
- december 2009
- november 2009
- oktober 2009
- september 2009
- august 2009
- juli 2009
- juni 2009
- maj 2009
- april 2009
- marts 2009

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.